YP YD-visualisoinnit

2025-10-01

0. Relevanttien pakettien lataaminen

Tilastotietojen lataamisessa Tilastokeskuksen StatFin-tietokannasta käytetään pxweb-pakettia. Paketti mahdollistaa hakujen tekemisen tekstipohjaisesta käyttöliittymästä, jolloin haut ovat tallennettavissa, helposti toistettavissa ja muokattavissa suoraan R:stä. pxweb-paketti toimii monien eri pxweb-tietokantojen kanssa eri maissa. pxweb-paketti on kehitetty osana rOpenGov -pakettiekosysteemiä.

Datan käsittelyyn (data wrangling) käytetään tidyverseen kuuluvia ggplot2-, dplyr- ja tidyr-paketteja.

Datasettien nimien siivoamiseen käytetään janitor-pakettia.

Kuvien yhdistämiseksi paneelikuviksi hyödynnetään patchwork-pakettia.

0.1 Datan hakeminen

Keskiväkiluku

Filtteröinti

janitor-paketin clean_names()-funktiolla muutetaan suomenkieliset muuttujanimet helpommin käsiteltäviksi ASCII-nimiksi, joissa poistetaan isot kirjaimet, välilyönnit korvataan _-merkillä, ääkköset poistetaan ym.

Muodostetaan uusi muuttuja "kuolemansyy" jota voidaan käyttää eri kuolemansyiden lukujen ryhmittelyyn visualisoinneissa.

1. 3x pylväsdiagrammi yd-kuolemansyyn (itsemurhat, huumeet, väkivalta)

Filtteröinti

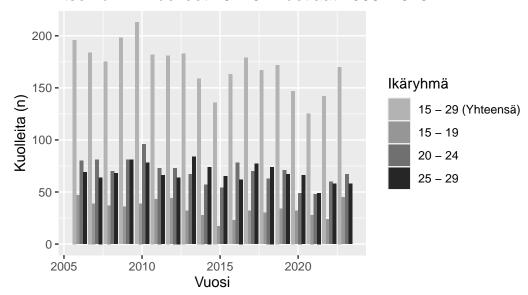
Muutetaan ika-muuttujan character-arvot faktoreiksi, jolloin voidaan määritellä manuaalisesti niiden järjestys. Normaalisti muuttujat visualisoitaisiin aakkosjärjestyksessä (alfanumeerisessa järjestyksessä), jolloin numerot tulisivat ennen tekstimuuttujia. Haluamme kuitenkin tässä (?), että "Yhteensä" on ennen numeroita.

Visualisointi (dodge)

Tässä visualisoinnissa esitetään erikseen eri kuolinsyiden Yhteensä-määrä ja erilliset kuolinsyyt omina palkkeinaan.

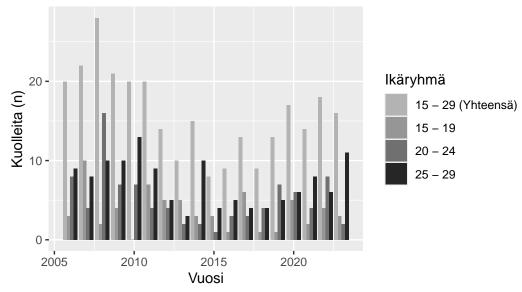
Hyödyntämällä patchwork-kirjastoa saamme yhdistettyä useita kuvioita yhteen.

Itsemurhiin kuolleet 15–29 –vuotiaat 2006–2023

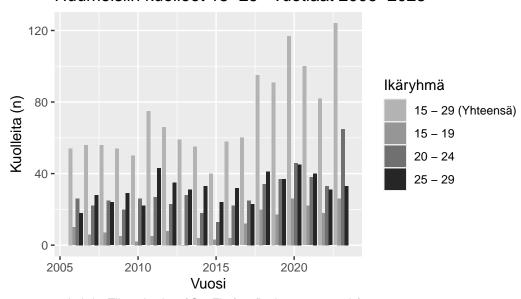
Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az)

Väkivaltaan kuolleet 15–29 –vuotiaat 2006–2023

Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az)

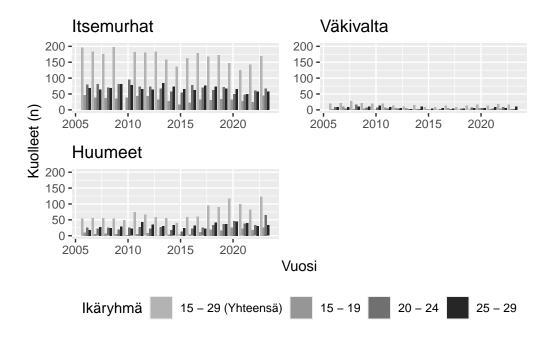
Huumeisiin kuolleet 15–29 -vuotiaat 2006–2023

Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_12d9)

Visualisointi (patchwork)

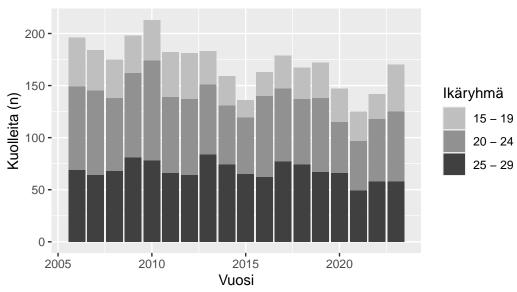
Hyödyntämällä patchwork-kirjastoa saamme yhdistettyä useita kuvioita yhteen.

Visualisointi (stacked)

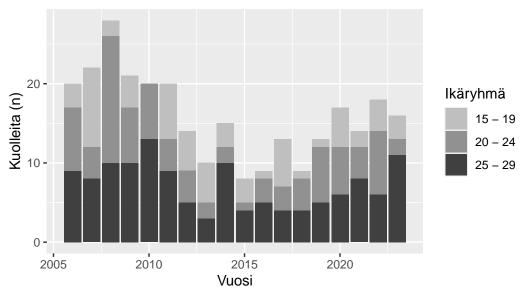
Tässä visualisoinnissa YD-kuolemien kokonaismäärä näkyy pinoamalla erilliset kuolinsyyt yhdeksi palkiksi.

Itsemurhiin kuolleet 15-29 -vuotiaat 2006-2023

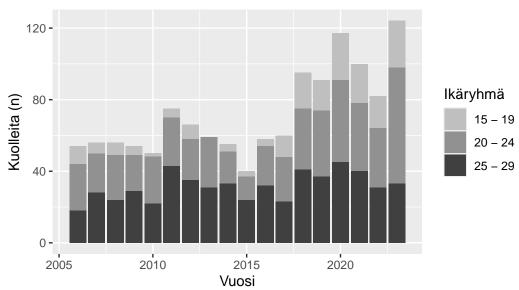
Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az)

Väkivaltaan kuolleet 15-29 -vuotiaat 2006-2023

Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az)

Huumeisiin kuolleet 15–29 -vuotiaat 2006–2023

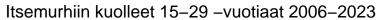

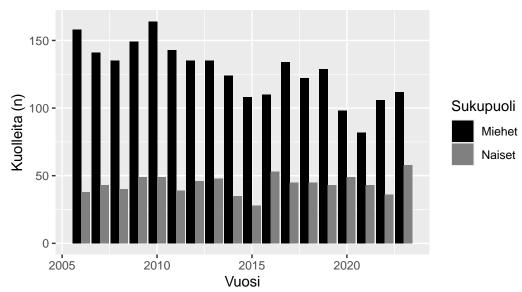
Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_12d9)

2. Pylväsdiagrammi, yd-kuolemansyyt sukupuolittain 2006-2024, absoluuttiset luvut

Filtteröinti

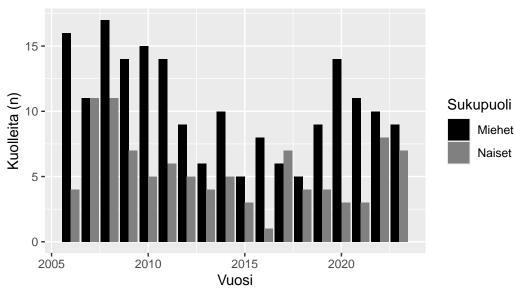
Visualisointi

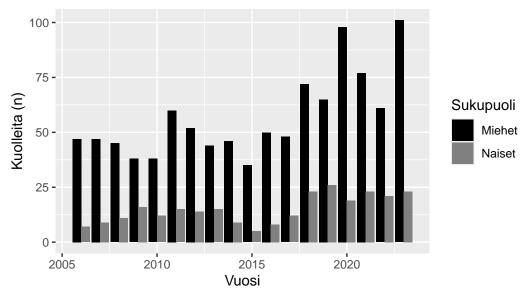
Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az)

Väkivaltaan kuolleet 15-29 -vuotiaat 2006-2023

Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az)

Huumeisiin kuolleet 15-29 -vuotiaat 2006-2023

Lähde: Tilastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_12d9)

Taulukko

Datan siivous

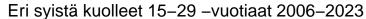
Taulukon printtaus

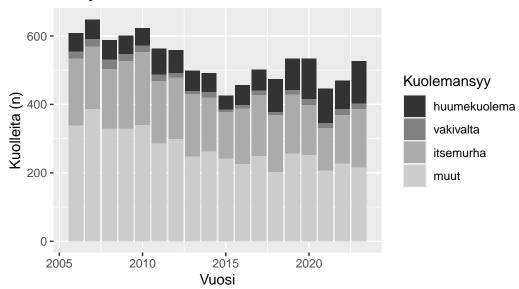
vuosi	itsem_m	itsem_n	huume_m	huume_n	vakiv_m	vakiv_n	yht_m	yht_n
2006	158	38	47	7	16	4	221	49
2007	141	43	47	9	11	11	199	63
2008	135	40	45	11	17	11	197	62
2009	149	49	38	16	14	7	201	72
2010	164	49	38	12	15	5	217	66
2011	143	39	60	15	14	6	217	60
2012	135	46	52	14	9	5	196	65
2013	135	48	44	15	6	4	185	67
2014	124	35	46	9	10	5	180	49
2015	108	28	35	5	5	3	148	36
2016	110	53	50	8	8	1	168	62
2017	134	45	48	12	6	7	188	64
2018	122	45	72	23	5	4	199	72
2019	129	43	65	26	9	4	203	73
2020	98	49	98	19	14	3	210	71
2021	82	43	77	23	11	3	170	69
2022	106	36	61	21	10	8	177	65
2023	112	58	101	23	9	7	222	88

3. Pylväsdiagrammi, jossa 15-29-vuotiaiden nuorten kuolemat 2006-2024

Filtteröinti

Visualisointi

Filastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az, statfin_ksyyt_pxt_12d9)

4. Viivadiagrammi nuorten kuolemista 1970-2024, yd-kuolemansyyt ja kaikki kuolemansyyt.

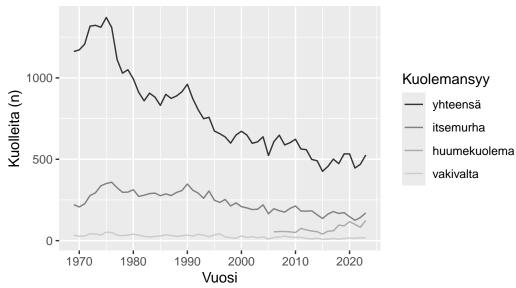
Absoluuttiset lukuarvot

Filtteröinti

Verrattuna aiempiin vaiheisiin, tässä on pudotettu pois vuoden perusteella filtteröinti. Toisin sanottuna mukaan otetaan kaikki havainnot aineiston alkupisteestä asti. Huumekuolemataineisto alkaa vasta vuodesta 2006.

Visualisointi

Filastokeskus / StatFin (statfin_ksyyt_pxt_11az, statfin_ksyyt_pxt_12d9)

Suhteutettuna ikäluokan kokoon

ASDR

Ikäryhmittäinen kuolleisuusluku (Age Specific Death Rate, ASDR) vastaa ikäryhmittäistä hedelmällisyyslukua niin hyvien kuin huonenkin ominaisuuksiensa osalta. Se on täsmällinen mittaluku, mutta se pilkkoo tiedon kuolleisuudesta niin moneen pieneen palaseen, että kokonaiskuvaa on vaikea saada. Esimerkiksi 25-29-vuotiaille ikäryhmittäinen kuolleisuusluku lasketaan seuraavanlaisessa kaavalla:

$$ASDR = \frac{25\text{-}29 \text{ vuotiaana kuolleet vuonna A}}{25\text{-}29\text{-vuotiaiden keskiväkiluku vuonna A}} \times 1000$$

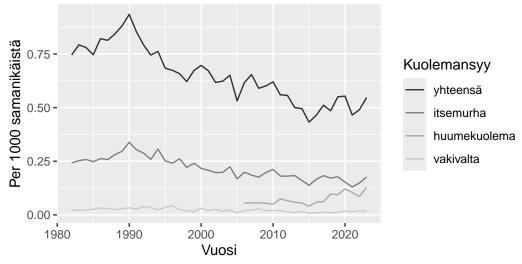
(Suomen väestö -teos)

Kategorisoidaan ensin 1 ikävuoden välein otetut keskiväkiluvut aiemmin käytettyihin kategorioihin 15 - 19, 20 - 24 ja 25-29.

Lasketaan sitten kuolleiden määrän ja keskiväkiluvun suhteesta saatava ASDR.

Visualisointi

Lähde: Tilastokeskus / StatFin (Tietokantataulukot: statfin_ksyyt_pxt_11az, statfin_ksyyt_pxt_12d9, statfin_vaerak_pxt_11s1)

Viittaukset

Kindly cite the pxweb R package as follows:

Kindly cite the 'pxweb' R package as follows:

Magnusson M, Kainu M, Huovari J, Lahti L (2025). _pxweb: R Interface to PXWEB APIs_. doi:10.32614/CRAN.package.pxweb https://doi.org/10.32614/CRAN.package.pxweb, R package version 0.17.1, https://github.com/r0penGov/pxweb.

To cite ggplot2 in publications, please use

H. Wickham. ggplot2: Elegant Graphics for Data Analysis. Springer-Verlag New York, 2016.

To cite package 'dplyr' in publications use:

Wickham H, François R, Henry L, Müller K, Vaughan D (2023). _dplyr: A

```
Grammar of Data Manipulation_. doi:10.32614/CRAN.package.dplyr <a href="https://doi.org/10.32614/CRAN.package.dplyr">https://doi.org/10.32614/CRAN.package.dplyr</a>, R package version 1.1.4, <a href="https://CRAN.R-project.org/package=dplyr">https://CRAN.R-project.org/package=dplyr</a>.
```

To cite package 'tidyr' in publications use:

```
Wickham H, Vaughan D, Girlich M (2024). _tidyr: Tidy Messy Data_. doi:10.32614/CRAN.package.tidyr <a href="https://doi.org/10.32614/CRAN.package.tidyr">https://doi.org/10.32614/CRAN.package.tidyr</a>, R package version 1.3.1, <a href="https://CRAN.R-project.org/package=tidyr">https://CRAN.R-project.org/package=tidyr</a>.
```

To cite package 'janitor' in publications use:

```
Firke S (2024). _janitor: Simple Tools for Examining and Cleaning Dirty Data_. doi:10.32614/CRAN.package.janitor <a href="https://doi.org/10.32614/CRAN.package.janitor">https://doi.org/10.32614/CRAN.package.janitor</a>, R package version 2.2.1, <a href="https://CRAN.R-project.org/package=janitor">https://CRAN.R-project.org/package=janitor</a>.
```

Session info

Tällä varmistetaan se, että tieto pakettien versioista tulee kirjattua johonkin.

```
R version 4.5.1 (2025-06-13)
Platform: aarch64-apple-darwin20
Running under: macOS Tahoe 26.0.1
```

Matrix products: default

BLAS: /Library/Frameworks/R.framework/Versions/4.5-arm64/Resources/lib/libRblas.0.dylib LAPACK: /Library/Frameworks/R.framework/Versions/4.5-arm64/Resources/lib/libRlapack.dylib;

locale:

[1] en_US.UTF-8/en_US.UTF-8/en_US.UTF-8/C/en_US.UTF-8/en_US.UTF-8

time zone: Europe/Helsinki tzcode source: internal

attached base packages:

[1] stats graphics grDevices utils datasets methods base

other attached packages:

- [1] patchwork_1.3.2 janitor_2.2.1 tidyr_1.3.1 dplyr_1.1.4
- [5] ggplot2_3.5.2 pxweb_0.17.1

loaded via a namespace (and not attached):

[1]	gtable_0.3.6	jsonlite_2.0.0	compiler_4.5.1	tidyselect_1.2.1
[5]	xml2_1.4.0	stringr_1.5.1	snakecase_0.11.1	scales_1.4.0
[9]	yaml_2.3.10	fastmap_1.2.0	R6_2.6.1	labeling_0.4.3
[13]	generics_0.1.4	curl_7.0.0	knitr_1.50	backports_1.5.0
[17]	checkmate_2.3.3	tibble_3.3.0	<pre>lubridate_1.9.4</pre>	pillar_1.11.0
[21]	RColorBrewer_1.1-3	rlang_1.1.6	stringi_1.8.7	xfun_0.53
[25]	timechange_0.3.0	cli_3.6.5	withr_3.0.2	magrittr_2.0.3
[29]	digest_0.6.37	grid_4.5.1	rstudioapi_0.17.1	lifecycle_1.0.4
[33]	vctrs_0.6.5	evaluate_1.0.5	glue_1.8.0	farver_2.1.2
[37]	httr_1.4.7	rmarkdown_2.29	purrr_1.1.0	tools_4.5.1
[41]	pkgconfig_2.0.3	htmltools_0.5.8.1		